

Poznávame Ježiša Krista očami evanjelistu Marka (4.)

Evanjelista Marek nám vo svojom evanjeliu ponúka identifikáciu Ježiša Krista. Prvá dôležitá udalosť s typickými okolnosťami, ktoré nám pomáhajú urobiť spomínanú identifikáciu, je krst v rieke Jordán. Veľmi dôležitá je aj udalosť Ježišovho premenenia na vrchu Tábor, kde traja najbližší učeníci (Peter, Jakub a Ján) majú veľkú príležitosť zažiť Ježišovu slávu a dozvedieť sa o jeho poslaní. Evanjelium vrcholí udalosťou Ježišovho utrpenia a smrti, o ktorom učeníci počúvali pred, aj po Ježišovom premenení. Vtedy tomu veľmi nerozumeli a veľmi ani nechceli počúvať tieto slová. Až po Ježišovom zmŕtvychvstaní pochopili, že udalosti Ježišovej smrti mali spoločné znaky s udalosťami krstu a premenenia.

Pripomeňme si ich opäť v našej tabuľke:

KRST (1, 9-11)	PREMENENIE (9, 2-8)	SMRŤ (15, 33-41)
Roztrhnuté nebo	Premena rúcha	Roztrhnutá opona svätyne
Zostúpenie holubice	Zostúpenie oblaku	Zostúpenie tmy
Hlas z neba	Hlas z oblaku	Ježišov výkrik
Ty si môj milovaný Syn	Ty si môj Syn, v ktorom mám zaľúbenie	Naozaj tento bol Boží Syn
Ján ako Eliáš	Ježiš s Eliášom	Volá Eliáša?

Dnes svoju pozornosť upriamime na SMRŤ.

³³Keď bolo dvanásť hodín, nastala tma po celej zemi až do tretej hodiny popoludní. ³⁴O tretej hodine zvolal Ježiš mocným hlasom: „Heloi, heloi, lema sabakthani?“, čo v preklade znamená: „Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil?“

³⁵Keď to počuli, niektorí z okolostojacich vraveli: „Pozrite, volá Eliáša.“ ³⁶Ktosi odbehol, naplnil špongiu octom, nastokol ju na trstinu, dával mu piť a hovoril: „Počkajte, uvidíme, či ho Eliáš príde sňať.“ ³⁷Ale Ježiš zvolal mocným hlasom

a vydýchol. ³⁸Chrámová opona sa roztrhla vo dvoje odvrchu až dospodku. ³⁹Keď stotník, čo stál naproti nemu, videl, ako vykrikol a skonol, povedal: „Tento človek bol naozaj Boží Syn.“ ⁴⁰Zobďaleč sa pozerali aj ženy. Medzi nimi Mária Magdaléna, Mária, matka Jakuba Mladšieho a Jozesa, i Salome, ⁴¹ktoré ho sprevádzali a posluhovali mu, keď bol v Galilei. A mnohé iné, čo s ním prišli do Jeruzalema.

Ako sme spomenuli v úvode, Markovo evanjelium je zamerané na to, aby nás priviedlo pred Ukrižovaného. K vrcholu celých dejín Boha a človeka.

Všimnime si však najprv, čím Biblia začína: V tretej kapitole čítame, ako Pán hľadá Adama a volá ho: „Kde si?“ Jeho dlhé hľadanie, ktoré vtedy začalo, končí na kríži. Putovanie časom došlo k svojmu cieľu: Boh nachádza človeka. Vrátať tých ľudí, ktorí sú veľmi vzdialení. A každý človek, aj ten najviac zlomený, nachádza Boha. Ukrižovaný Ježiš je totiž dokonalým zjednotením oboch. Jeho telo je človekom. On prijal ľudskú prirodzenosť so všetkým, čo k nej patrí, pravdaže bez hriechu. No trpí za všetky naše hriechy, ako keby bol najväčší hriešnik sveta. A zároveň je Bohom, ktorý sa v láske dáva za nás.

Všetky prislúbenia, ktoré kedy ľudstvo dostalo, už nie sú len spomienkou na minulosť, alebo nádejou do budúcnosti. Spĺňajú sa na kríži. Spolu s krížom, či lepšie povedané na kríži, bol stvorený nový svet a nový človek. Kríž sa stal slávením definitívnej paschy – exodu (prechodu):

- z otroctva na slobodu,
- od modiel k poznaniu pravého Boha,
- zo smrti do života.

Prichádza Boží deň s jeho kráľovstvom. Koná sa súd spásy nad všetkými a konečne sa slávi svadba Boha s človekom. V ukrižovanom Ježišovi sa spĺňa každý starozákonný predobraz: on je nový Adam, veľkonočný baránok, poslušný služobník (syn), trpiaci spravodlivý, mesiášsky spasiteľ, sudca, ktorý zachraňuje biednych a úbohých, lekár, ktorý uzdravuje chorých, ženích, ktorý napĺňa všetky túžby. Áno, on je Boží Syn! On je Boh sám, počiatok a koniec všetkého.

Jeho kríž sa stal kľúčom, ktorým otvára svojim učeníkom (a teda aj nám) Písma a myseľ, aby sme im rozumeli. Vďaka krížu konečne vidíme, kto sme my a kto je Boh. My sme Ním nekonečne milovaní. Dalo by sa povedať, že Boh nás miluje viac ako seba – veď dal za nás svojho Syna! On je nekonečná Láska, ktorá nás miluje nadovšetko.

Okrem kríža Boh už nemá nič, čo by nám mohol viac povedať alebo

dať. Úplne otvorene nám povedal, kto je, keď dal seba samého. V kríži sa vyjadril úplne. (Len pre zaujímavosť, slovo *vyjadriť* znamená: vyjsť z jadra. Teda zo samého stredy.) Boh sa akoby *vylisoval, vytlačil von. Vylisoval* zo seba svoju podstatu – a tou je láska, aby ju vylial na nás. Ježiš je ako rozbitá nádoba, z ktorej na nás vyteká vonný olej jeho lásky. Jeho MENO je od toho momentu oznámené celému ľudstvu.

Kríž je posledným znamením, ktoré treba skúmať. Je poslednou skutočnosťou, do ktorej musíme vstúpiť, aby sme pochopili, aká je jeho šírka, dĺžka, výška a hĺbka. Aby sme vo všetkých týchto rozmeroch spoznávali Kristovu lásku, ktorá – ako hovorí apoštol Pavol v liste Efezanom – presahuje každé poznanie (*Ef 3, 18-19*).

Teraz si skúsme priblížiť vyššie spomenutých päť znakov, ktoré spájajú Ježišov krst, premenenie a smrť a stali sa pre nás pomocou pre identifikovanie Ježiša Krista.

Keď bolo dvanásť hodín, nastala tma po celej zemi...

Je poludnie, čas plnosti slnečného svitu. *V ten deň, hovorí Pán, dám slnku zapadnúť napoludnie a zem zatemnám v jasný deň.* – píše prorok Amos. A to sa udialo pri Ježišovej smrti. Deje sa opak toho, čo sa dialo pri stvorení. Je skutočne koniec: svet upadá do ničoty, svetlo sa vracia do temnôt. Čierna tma, ktorá sprevádza zabitie Jednorodného, pripomína zabitie prvorodených v Egypte. Ale práve z tejto temnoty Boh vyvádza nové svetlo: z temnôt, ktoré mu pohlcujú Syna, vzíde spása pre všetkých jeho synov.

Sme uprostred šiesteho dňa, kedy bol Adam stvorený a korunovaný za vládcu zeme. Ale hriech ho vzápätí zahnal do skrytosti. Skrýval sa pred svetlom, pred tvárou Boha. Odvtedy sa jeho deň stával stále väčšou tmou, až táto tma zatienila poludňajšie slnko a zahasila samo Svetlo. Zabitie Boha je najhoršie zlo, nad ktoré neexistuje už žiadne iné.

Ježiš zvolal mocným hlasom...

Tento jeho výkrik obsahuje všetku tmu a smrť človeka, ktorý sa vzdialil od Boha. Je to výkrik utláčaného spravodlivého, porážka dobra a súhrn všetkého zla. Tento silný hlas naplňa všetky priepasti, ktoré oddelujú Ježišov kríž od Boha. Boh nemôže nepočuť tento krik utláčaného a trpiaceho. Je to hlas jeho Syna, ktorý je na kríži opustený kvôli nám. V ňom však Boh počuje aj náš hlas. Veď ak neušetril svojho Syna a vydal ho za nás, ako by nám s Ním nedaroval všetko? Tento silný výkrik zhora, z kríža, prináša úplnú spásu. Privádza k Otcovi všetkých, ktorí sa mu vzdialili.

Pozrite, volá Eliáša...

Okoloidúci počujú „Helia“ namiesto „Heloi“ (Boh). Nedorozumenie, ku ktorému tu došlo, nám však dáva veľmi dôležité poučenie.

Eliáš sa – podľa posledných slov Starého zákona – mal vrátiť skôr, ako bude koniec, aby obrátil srdcia otcov k synom a srdcia synov k otcom. Rozdelenie srdc medzi otcom a synom totiž prerušilo prísun Božieho požehnania.

Ježiš na kríži je Syn, ktorý sa obracia na Otca. A Otec nemôže nepočuť hlas svojho Syna a v ňom hlas všetkých, ktorým sa Ježiš stal bratom. To je úplné obrátenie Otcovho srdca ku všetkým synom a srdce synov k Otcovi.

To je naozaj ten „veľký a hrozný deň“, o ktorom hovorí prorok Malachiáš (*Mal 3, 23*), ktorý označuje koniec sveta starého a začiatok sveta nového – sveta Božích synov.

Chrámová opona sa roztrhla...

Pri Ježišovom krste sa roztrhlo nebo a teraz chrámová opona. Tá oddeľovala svätyňu od veľsvätyne, najskrytejšieho miesta, kam mohol vstúpiť iba kňaz. Tu sa ukrývala Božia sláva, tu bola uložená aj archa zmluvy. Jej roztrhnutie symbolicky znamená zničenie chrámu, ktoré Ježiš predpovedal (*Mk 13, 2*) a ktoré sa v r. 70 aj udialo. Na Golgote Boh strháva závoj, ktorý oddeľoval Boha a človeka. Váha jeho lásky roztrhala všetko, čo bránilo, aby mohol každý človek spočinúť spolu s Jednorodným v Otcovom objatí. Každý človek má teda už slobodný prístup k Otcovi.

Tento človek bol naozaj Boží Syn...

Tu, pod krížom sa rodí viera bez nebezpečenstva nesprávneho chápania kto je Ježiš a kto je Boh. Toto poznanie je vzájomne neoddeliteľné. Nedá sa oddeliť od kríža. Ježiš je Boh, ktorého nikto nikdy nevidel a ktorý ako človek na kríži vydýchol naposledy. Jediné poznanie, ktoré o ňom máme, je Ježišovo telo, ktoré sa dáva. Na Ježišovom kríži sa zjavuje skutočnosť, že Boh je niekto, kto takto miluje: bezpodmienečne, až do konca. Naplno.

Slovko „bol“ vo vyjadrení stotníka nie je preto, že bol a už nie je. Ale preto, že Ježišova smrť nám objasňuje, aký bol aj predtým, vo svojom ľudskom živote, ako nám to zachytáva evanjelium. Preto musíme evanjelium čítať znova a znova, aby sme ho správne pochopili.

Na záver prichádza už len mlčanie Božej veľkosti, na ktorú môžeme dať len jedinú odpoveď: znova a znova čítať evanjelium, aby sme Ho lepšie spoznávali. Aby sme Ho potom dokázali spoznať aj v ľuďoch, ako nám to On sám ukazuje vlastným príkladom.